

SEMINARSKA NALOGA

ZLORABE ŽENSK IN OTROK

Pripravila :
Mentor:

Kazalo:

UVOD.....	3
KAKO OTROKU POSTAVITI MEJE.....	3
1.1. SPREMINJAJOČE SE POTREBE.....	3
KAJ JE SPOLNA ZLORABA?.....	4
SPOLNA ZLORABA OTROK.....	4
1.2. 4.1 KAKO POGOSTA JE SPOLNA ZLORABA?.....	4
2.1. Kot enkratni dogodek.....	5
2.2. Enkratni dogodek - posilstvo in spolni napad.....	5
2.3. Zloraba ki se dalj časa ponavlja, storilec ni član ožje družine.....	5
2.4. Seksualni krog in ritualna zloraba.....	5
2.5. Incest.....	5
RAZLOGI ZA SPOLNO ZLORABO.....	5
KAKO JE MOGOČE DA NIHČE NE OPAZI?.....	6
2.6. KAKŠNI SO ZNAKI SPOLNE ZLORABE PRI OTROKU.....	6
PREVENTIVA PRED SPOLNO ZLORABO.....	7
PRELOMITI TIŠINO.....	7
2.7. »Zakaj je pomembno povedati?.....	7
OBČUTJA.....	8
2.8. ZMEDENOST.....	8
2.9. STRAHOVI.....	8
2.10. KRIVDA IN SRAM.....	8
2.11. JEZA.....	8
2.12. OBČUTJA DRUGAČNOSTI.....	9
2.13. BREZ LASTNE VREDNOSTI ALI IZGUBA LASTNE VREDNOSTI.....	9
2.14. ŽALOST IN OBUP.....	9
ČE SE ZGODI POSILSTVO.....	9
ZGODBA ŽRTVE SPOLNE ZLORABE.....	10
NASILJE NAD ŽENSKAMI.....	10
2.15. NASILJE MED MLADOSTNIKI.....	11
2.16. ZGLED V DRUŽINI.....	11
2.17. ODRASLI.....	11
VRSTE NASILJA.....	12
VZROKI ZA NASILJE.....	12
OBLIKE BOJA PROTI NASILJU NAD ŽENSKAMI V DRUŽINI.....	12
KAJ TI JE DEKLICA?.....	13
INTERVJU S PSIHOLOGOM.....	13
ZAKLJUČEK.....	15
LITERATURA:.....	15
PRILOGA.....	16
2.18. KAZNIVA DEJANJA ZOPER ŽIVLJENJE IN TELO IN DELEŽ ŽENSK, ŽRTEV TEH DEJANJ 1996 - 2000.....	16
2.19. NEKATERA KAZNIVA DEJANJA ZOPER SPOLNO NEDOTAKLJIVOST IN DELEŽ ŽENSK, ŽRTEV TEH DEJANJ V LETIH 1996 do 2000.....	16
2.20. KAZNIVO DEJANJE NASILNIŠTVA IN DELEŽ ŽENSK, ŽRTEV TEH DEJANJ V LETIH 1996 do 2000.....	17
2.21. USTANOVE IN TELEFONSKE ŠTEVILKE, KAMOR SE LAHKO OBRNEJO ŽRTVE SPOLNIH ZLORAB ALI KAKRŠNEKOLI ZLORABE.....	17
2.22. ODNOS MED ŽRTVIJO IN STORILCEM.....	17
2.23. ŽRTVE KAZNIVIH DEJANJ.....	18

UVOD

Za to temo sem se odločila, ker vem da je zlorab veliko tudi v Sloveniji. Osredotočila se bom na spolno zlorabo otrok in mladostnikov ter na nasilje oziroma fizično zlorabo žensk. Marsikatera spolna zloraba ostane prikrita in ne pride v javnost. Tudi v svetu je spolnih zlorab veliko, kar lahko vidimo v mnogih filmih in preberemo v mnogih knjigah. Zraven spolne zlorabe pozname še več zlorab kot npr. čustvena, mentalna, fizična,... Namen te seminarske naloge je spoznati problem spolne zlorabe otrok in žensk in se z njo tudi bolje seznaniti. Na začetku bom napisala nekaj tudi o mejah, ki jih starši postavljajo svojim otrokom. Poskušala bom poiskati vzroke in posledice spolne zlorabe in s tem tudi kakršnega koli drugega nasilja. Napisala bom tudi nekaj o spolni zlorabi otrok in mladostnikov, zgodbo dekleta, ki je bila žrtev spolne zlorabe. Na koncu se bom pa opredelila na problematiko nasilja nad ženskami. Kot zanimivost bom dodala statistične podatke za lažjo predstavo o številu žrtev spolne zlorabe v svetu in tudi v Sloveniji. Omenila bom tudi nekaj delujočih ustanov v Sloveniji za pomoč žrtvam zlorabe in naš pomemben če ne najpomembnejši projekt »Kaj ti je deklica?«.

KAKO OTROKU POSTAVITI MEJE

Vse družine, ki hočejo uspešno delovati morajo postaviti meje oziroma se jih morajo najprej naučiti postavljati. Če želimo, da bi otroci bili varni in zaščiteni, potrebujejo omejitve s katerimi bodo odraščali in se naučili preizkušati meje. Pri postavljanju meja so nam za vzgled starši, po katerih se ravnamo in jih posnemamo. Dokler otroci počnejo kar starši želijo, vlada demokracija in ni nobenih težav. Če pa so starši odraščali pri velikih omejitvah in so bili prevečkrat potlačeni že od svojih staršev, takšni starši bodo pa svojim otrokom postavili premalo meja in jim s tem posledično več pustili. V tem primeru se ljubeče vedenje zamenja s popustljivostjo. Največji problem med odraslimi in otroki je, najti zdravo mero med njihovimi in otrokovimi potrebami.

1.1. SPREMINJAJOČE SE POTREBE

Otrokove potrebe se v času odraščanja zelo spreminjajo, kar se kaže v tem, da se čimprej skušajo osamosvojiti in ločiti od staršev. Z naraščanjem samostojnosti so meje pri majhnem otroku, ki se želi čutiti varnega manj omejevalne. Na stopnji adolescence otrok zelo spreminja svoje razpoloženje, saj se v določenem trenutku obnaša kot da bi bil odrasel, že v naslednjem trenutku pa se zopet vede otročje. Z odraščanjem otrok se spreminjajo tudi meje. Otrokom, ki so do sedaj uspešno upoštevali pobude staršev, kar naenkrat le-te niso več pomembne, temveč jim je pomembnejše, kako jih sprejemajo vrstniki. Otroci poskušajo svoje starše pretentati s trmo (v obdobju 2-3 leta je trma popolnoma zdrava), izbruhi jeze, kuhanjem mule in s tem poskušajo podreti že postavljene meje. Če jim to uspe bo takšno ravnanje postajalo vse pogostejše in izkoriščevalno, saj vidijo, da jim starši popuščajo. Najstniška leta so odlična priložnost za poglobitev odnosa med starši in otroki oziroma najstniki (čeprav je to malo težje, saj so v tem času najstniki bolj svojeglavi in prepirljivi). Na tej stopnji otrokovega odraščanja otroci potrebujejo pomoč in ne obsojanja, če jim gre kaj narobe, saj tako iščejo način, kako odrasti in je zato včasih kakšno dejanje normalno in celo zdravo. »Kot v vsakem odnosu, so meje pomembno orodje za njegovo izboljšanje.« (dr. Jane Bluestein, 1998, str. 18)

KAJ JE SPOLNA ZLORABA?

»Spolno nasilje ni samo posilstvo; to je vsako dejanje, ki posega v tvoje intimno področje proti tvoji volji. Nihče nima pravice proti tvoji volji dajati pripomb o tvojem telesu, te otipavati, poljubljeni, te siliti k spolnemu odnosu, te ponižati, sramotiti, udariti ali celo preteptati zaradi tvoje zavrnitve.« (Chyntia Voight, 1997, str. 133)

»Spolna zloraba je tisto dogajanje ali dejanje, ko se odrasli ali starejši mladostnik otroka dotika na način, ki ima seksualno obeležje in otroka uporabi za zadovoljitev svojih seksualnih potreb.« (Bain, Sanders, 1996, str. 12)

»Spolna zloraba je zloraba moči odraslega nad otrokom. Je kaznivo dejanje in odrasli, ki je zapletel otroka ali mladostnika v tako vedenje, je storil zločin, za katerega je predvidena kazen.« (Bain, Sanders, 1996, str. 13)

»Dejanje spolne zlorabe otroka je podano takrat, kadar odrasel človek ali mladostnik načrtno uporabi ali uporablja otroka za to, da se spolno vzburi ali/in da poteši svojo spolno slo. Odrasel človek je v odnosu do otroka zmeraj v položaju močnejšega. Otrok je majhen in neveden. Največkrat tej odrasli osebi tudi zaupa in/ali je celo odvisen od nje. Zato otrok ni sposoben svobodno odločati in zavestno sodelovati pri dejanjih, ki jih zahteva odrasli. Kadar pod temi pogoji pristane na sodelovanje, ni mogoče spregledati, kako zelo to škoduje njegovemu nadaljnjemu razvoju.« (Karin Frei, 1996, str.12)

SPOLNA ZLORABA OTROK

Otroci, ki pripovedujejo, da so bili spolno zlorabljeni, ne lažejo. Naj si njihove pripovedi zdijo še tako neresnične, jim moramo vedno prisluhniti. Ponavadi otroci ne govorijo, da so bili spolno zlorabljeni, ampak da je to neka druga oseba (prijateljica, sošolka,...). Tako vidijo, kako se na njihov odziv odzovejo starši in še le nato mogoče povejo, da se to dogaja njim. O spolni zlorabi uspejo spregovoriti le redki, najbolj pogumni otroci. Bolj perverznih dejanj bo otrok deležen, bolj vrjetno je da bo o njih molčal. Če otrok kakorkoli nakaže, da je bil spolno zlorabljen, mu je vredno prisluhniti, saj prej ko mu pomagamo, lažje bo za otroka. Na primer, če se fantje že med spolnim dozorevanjem soočijo s pretiranimi spolnimi oblikami (vzorci), je to lahko zanje preobremenjujoče, saj bodo mnenja da so dekleta vedno in povsod na voljo za spolnost.

Ob prezgodnjem gledanju pornografskih filmov pa se lahko otrokova spolnost združi z nasiljem. Otroci imajo res bujno domišljijo, vendar si kaj takšnega kot je spolna zloraba ne bi mogli izmisliti. Kadar otrok o teh stvareh spregovori smo lahko prepričani, da jih je tudi doživel. Seveda mu moramo takoj prisluhniti.

1.2. 4.1 KAKO POGOSTA JE SPOLNA ZLORABA?

Spolna zloraba je veliko let bila tabu in očem skrit zločin, tako da je veliko zlorab ostalo prikritih. Raziskave in analize kažejo, da je spolna zloraba veliko bolj razširjen zločin (po vsem svetu), kot so s prva predvidevali. Vsako leto je prizadetih na tisoče otrok vseh starosti. Ljudje pogosto domnevajo, da so najbolj ogrožena dekleta v puberteti, ampak to ne drži. Veliko žrtev je zlorabljenih pod 10 letom starosti. Izkoriščanje otrok je prisotno v vseh družbenih slojih. Med storilce pa spadajo izobraženi ljudje - zdravniki, bankirji, inženirji, šolski direktorji, pa tudi preprosti delavci. V Sloveniji je bilo v zadnjih desetih letih prijavljenih več kot 1000 spolnih zlorab. Koliko je ostalo zavutih v temo, pa ne vemo.

2. NA KAKŠNE NAČINE SE LAHKO ZGODI SPOLNA ZLORABA?

2.1. Kot enkratni dogodek

Ta vrsta spolne zlorabe se pojavlja kot osamljen incident. Storilec je lahko neznanec ali oseba, ki jo žrtev pozna. Ta zloraba lahko vključuje opolzke telefonske klice, otipavanje na javnih mestih,...

2.2. Enkratni dogodek - posilstvo in spolni napad

Najpogostejše žrtve te vrste dejanja so adolescenti. Največ posilstev storijo mladostniku ljudje, ki so mu blizu. Posilstvo se običajno zgodi na mestih, kjer se žrtev počuti varno: doma, na zabavi pri prijateljih, v avtu z znancem ali celo s fantom. Žrtve posilstev pogosto mislijo, da bi napad lahko preprečile, če bi bile bolj previdne, ampak to v veliki večini ne drži. Storilec ponavadi zavede žrtev, izrabi zmedenost, ki jo je njegovo govorjenje povzročilo in žrtev pripelje v situacijo, da spolno napadena oseba krivdo pripiše sebi.

2.3. Zloraba ki se dalj časa ponavlja, storilec ni član ožje družine

Takšne vrste zloraba se začne postopoma in je s prva ne prepoznamo kot spolno zlorabo. Oseba, ki zlorablja je lahko sosed, učitelj, trener, sorodnik ali družinjski prijatelj.

2.4. Seksualni krog in ritualna zloraba

Napadalci najpogosteje pridejo do otrok s podkupovanjem in z denarjem. Informacijo o možnih kandidatih pa dobijo od otrok. Otrok, ki je doživel takšno zlorabo oziroma seksualni krog, ni sam odgovoren. Spolna zloraba je lahko del obreda verskih sekt. Otroci, ki so doživeli takšno zlorabo (sidistični ritual) pa malokdaj prijavijo zločin.

2.5. Incest

Pri tej vrsti zlorabe, je storilec član otrokove najožje družine. Najpogosteje so to očetje, očimi, bratje, stari očetje,...Ta oblika zlorabe je najpogostejša in ostaja dolga leta skrivnost žrtev. V družinah, kjer je več otrok so vsi žrtve istega storilca, ne glede na spol .

RAZLOGI ZA SPOLNO ZLORABO

Moški v svetu velja za močnejšega, sposobnejšega in bistrejšega kot ženska. Moški imajo večjo možnost za zaposlitev, napredovanje v politiki, več veljajo v družinah itd. Če pa so v zgodnjem otroštvu prikrajšani ljubezni ali pa celo spodbujeni k nasilju, pa se to lahko v kasnejšem obdobju kaže kot huda travma. To pa je lahko tudi razlog za spolno zlorabljanje šibkejših od sebe. Večina storilcev se sploh ne zaveda kakšno škodo je žrtvi povzročil. Vedo, da je to kar počno prepovedano, vendar tega nočejo sprejeti. Storilci so največkrat prijazni moški ali celo znanci, ki jim otroci zaupajo in na zunaj ne kažejo kakšnega nenavadnega obnašanja. To je zelo odvisno tudi od vzgoje, ki se precej razlikuje po spolu, na primer: fante odvajajo želje po tolažbi, naklonjenosti, nežnosti, bližini in popuščanju svojim

slabostim,...medtem ko morajo dekleta biti ustrezljiva, pripravljena na žrtvovanje, počutijo se odgovorne za mir v družini, izogibajo se prepiru,...Okvirne pogoje za zlorabo predstavljajo brezčutno zadovoljevanje potreb in s tem pretirano zatiranje lastnih nežnih občutkov in čustev. Storilec, ima moč nad zaupljivim in poslušnim otrokom, kar lahko pomeni, da ga popolnoma obvlada. Lahko ga prisili, mu vzcepi strah, odvisnost, nekaznovano ga pa lahko tudi telesno muči.

Marsikateri moški, ki zlorablja otroke, je v otroštvu sam doživel zlorabo ali pa nasilno ravnanje. Prav zaradi tega, hoče svoj strah, nemoč, bolečino, ponižanje prenesti na otroka, da bi sam lažje zaživel. Velikokrat žrtvi, ki spregovori o spolnem nasilju pripisujejo krivdo in očitke češ, da se je »ponujala« (če je to dekle), da ga je zapeljala (krivde podtikajo ženskam, saj tudi materam očitki niso ravno prihranjeni), ali pa saj ni nikogar prosil za pomoč (če je to fant).

KAKO JE MOGOČE DA NIHČE NE OPAZI?

Ponavadi so otroci (dojenčki), kadar so spolno zlorabljeni še premajhni, da bi to znali povedati. Vendar pa to poskušajo pokazati v obliki neprestanega joka, so ves čas prestrašeni, kričijo,...Ker pa nismo mi tisti, ki smo prizadeti, otrokovih reakcij največkrat sploh ne opazimo oziroma jih ne razumemo pravilno. Včasih otrok tudi če že govori, noče povedati, da je spolno zlorabljen, ker je odvisen od staršev in se boji, da ga bodo zavrgli v primeru da spregovori. Odrasli jih imajo v oblasti, nudijo jim varnost, zaščito, zavetje,... Deklice so še posebno izpostavljene zlorabljanju zaradi svoje ljubezni in zaupanja v očeta, saj jim on ves čas dopoveduje, da jim »to« dela zaradi ljubezni. Zlorabljen otrok bo le stežka zaupal še komu in se izpovedal. Deklice se predvsem bojijo, da jih bodo izobčili, navdajajo jih nemoč, osramočenost, ponižanje, počutijo se izkoriščene, umazane, sram jih je,...in se zaprejo vase, zlorabljeni dečki pa se bojijo homoseksualnosti. Storilec žrtev straši (če bo povedal, mu nihče ne bo vrjel, on bo pa vse zanikal) oziroma ji grozi, z najhujšimi kaznimi (da bo osebe, ki jih ima rad/a ubil).

2.6. KAKŠNI SO ZNAKI SPOLNE ZLORABE PRI OTROKU

- Telesni in psihomatski znaki - genitalni, analni (rane in vnetja v ustih, iztok iz vagine, spolne bolezni, podplutbe na raznih delih telesa, otrok toži, da ga boli trebuh, deklica ima težave z oblačili v predelu genitalij, dekle, ki je v puberteti zanosi, otrok neprestano pljuva, pogosto vnetje grla, hripavost, kašelj,...)
- Simptomatični problemi pri hranjenju (težave pri požiranju, slabost, bruhanje, ščipanje v trebuhu, zasvojenost s potrebo po hujšanju, želja po čim večji debelosti, požrešnost, bulimija,...)
- Še nekateri psihomatski problemi in motnje (teža in velikost nista primerna starosti, veliko je bolan, je bled, medel, nežen, je stmatičen, trpi za pogostim občutkom dušenja, ima kožne ekceme, ima vrtoglavice, se onesvešča, nenavadno nemiren je,...)
- Simptomi na področju sposobnosti (šolski uspeh naglo pade, zmanjšanje otrokovih sposobnosti, otrok, ki v šoli ni blestel naenkrat postane odličen, otrok se izmika uram športa, čeprav ga je prej redno obiskoval in je v njem blestel,...)
- Duševni in socialni simptomi (strah pred dotikanjem, strah pred ločitvijo oseb, bojijo se zadušitve in smrti, tlačijo jih more, strah pred moškimi ali določeno osebo, boji se določenega stanovanja ali okolice, boji se nekaterih oblačil, panično se boji nekaterih predmetov iz okolja,...)(Karin Frei,1996, str.34-38)

PREVENTIVA PRED SPOLNO ZLORABO

Včasih sta grožnja in prepoved veljali za preventivno metodo pred zlorabo otrok. Na ta način naj bi otroka tudi zaščitili. Vendar pri tej ugotovitvi niso upoštevali dejstva, da se največ spolnih zlorab dogaja znotraj družinskega kroga, (lahko so to očetje, očimi, sosedje, znanci, prijatelji, otroci osebo dobro poznajo in ji zaupajo) in le malokrat je ta oseba tujec. Če upoštevamo ta dejstva, preventivno delo z otroki res ni bilo uspešno. Saj so:

- Otroke svarili pred groznimi ljudmi, ki so otroke vabili s čokolado v park, avto,...
- Otrokom nevarnosti, ki so jim pretile niso pobljže razložili
- Otrokom vcepili strah in negotovost
- Otrokom omejili njihovo igranje, samostojnost,...
- Otroke vzpodbujali naj določene osebe vedno ubogajo, nekatere pa nikoli

Naj omenim tudi dva pomembna in uspešna ameriška programa za preventivne ukrepe proti spolnemu zlorabljanju otrok:

- CAPP (Child Assault Prevention Project)
- No more secrets

»V nasprotju s tistimi merami zaščite proti neznanim storilcem, ki povzročajo strah in otroka omejujejo, je cilj teh programov okrepitev otroka, ohrabritev, da se bo lahko ubranil pred spolnim zlorabljanjem zlasti tistih moških, ki jih pozna in jim pogosto celo zaupa.« (Karin Frei, 1996, str. 59)

če se otrok že od malega nauči, da se o spolnem nadlegovanju sme govoriti in da se sme pred njimi braniti, se lahko zlorabljanje utegne končati že na začetku, če se pa v družini nikoli ne govori o spolnosti, otrok ne bo vedel ničesar o spolnem nadlegovanju.

PRELOMITI TIŠINO

Spolna zloraba uspeva samo zato, ker jo storilec in žrtev zavijata v skrivnost. Prelomiti tišino je najpomembnejši in najtežji korak do osvobajanja izpod teže zlorabe. Najpomembnejše je zlorabo zaustaviti, kljub temu, da je tako težko.

2.7. »Zakaj je pomembno povedati?

1. Občutek krivde, skrivnost ki spremlja zlorabo vodi do osamljenosti.
2. Spregovoriti pomeni zmanjšati krivdo in osamljenost.
3. Spregovoriti o zlorabi pomeni, da bodo drugi pomagali zlorabo ustaviti.
4. Spregovoriti o zlorabi pomeni, da bodo drugi razumeli, kaj je vzrok težavam in problemom, ki se kažejo pri žrtvi.
5. Spregovoriti o zlorabi, pomeni dobiti ponoven nadzor nad svojim življenjem.
6. Spregovoriti o zlorabi, pomeni vzpostaviti stik z žrtvami, ki so doživele isto izkušnjo.
7. Spregovoriti o zlorabi, pomeni spodbuditi tudi druge, ki so vpleteni v zlorabo, da spregovorijo.« (Bain, Sanders, 1996, str. 47)

OBČUTJA

Občutja žrtev prizadanejo in vplivajo na to, kaj si žrtev misli o sebi in na to, kako ravna. Psihična stiska vedno spremlja vse vrste zlorab. Kako si bo žrtev pomagala, kako bo ranala, je odvisno od vsakega posameznika posebej (njegove osebne značilnosti, psihične moči,...). tudi intenzivnost stiske je pri različnih žrtvah različno močna. Predvsem je odvisna od trajanja zlorabe, kdo je storilec, starost žrtve,...Jakost stiske je odvisna od tega, kaj se je vse spreminjalo med zlorabo (poškodbe, bolezni,...) in kdo je bil storilec (oče, očim, neznanec,...). »Žrtve enkratnega ali večkratnega posilstva doživljajo enaka občutja kot žrtve dolgotrajne zlorabe. Strah, jeza, samoobtoževanje, zmedenost in depresija so najpogostejša občutja zlorabljenih.« (Bain, Sanders, 1996, str. 56)

2.8. ZMEDENOST

Takoj po zlorabi nastopi zmeda v mislih in občutjih, žrtev pa mnogokrat ne more ugotoviti, kaj se je v resnici zgodilo z njo. Preplavljajo jo mnoga vprašanja. Zmedenost je pa normalna posledica, ki sledi situaciji. Storilec s pridom uporabi žrtvino zmedenost sebi v prid, naredi zlorabo za skrivnost, žrtvi onemogoči, da bi si pomagala iz stiske,...če zmedenost in nejasni občutki trajajo dalj časa, lahko postanejo spomini na začetek zlorabe in nadaljevanje megleni in kasneje tudi zabrisani. Žrtev lahko do storilca občuti tudi nasprotujoča si čustva (ljubezen - sovraštvo). Ta občutja žrtev spravljajo v stisko. Povzroča strah, pobeg od doma, izčrpanost,...

2.9. STRAHOVI

Žrtve spolnih zlorab nenehno živijo v nenehnem strahu, zlasti če ga spremljajo nasilje, fizična bolečina, grožnje,...Živi v večnem strahu kdaj se bo zloraba ponovila.«Žrtve spolne zlorabe imajo pogosto občutek, da so bile, tudi če ni bilo tako, fizično ranjene. Zdi se jim, da je zloraba vidna, da ljudje za to vedo in da se do njih obnašajo, kot da bi bile okužene s hudo nalezljivo boleznijo. Ta občutek povzroča hud strah.« (Bain, Sanders, 1996, str. 59)

2.10. KRIVDA IN SRAM

Ko se zloraba začne, se storilec zavije skrivnost. Mladostnik ali otrok je nemočen, da bi se temu uprl. Prav zaradi skrivnosti in zlorabe začne žrtev kriviti sebe in misli, da je sama kriva za to kar se mu dogaja. Pogosta so občutja sovraštva, prezira in jeze do krivca oziroma napadalca. Ta negativna čustva mnogokrat povzročijo občutek krivde in sramu. Zraven vsega tega pa žrtve nosijo težko breme, kaj se bo zgodilo, če razkrijejo spolno zlorabo (predvsem, če se dogaja v ožjem krogu družine). Ko žrtev spregovori, za njo to pomeni veliko olajšanje, hkrati pa povzroči občutek tesnobe in krivde.

2.11. JEZA

Žrtev ima mnogo razlogov za jezo, ki jo čuti. Jezna je na storilca (za to kar ji je storil), na družinske člane (ker je niso zaščitili pred spolno zlorabo). Jezo pa v žrtvi spodbudi tudi izkušnja, če ji tisti, katerim je povedala za spolno zlorabo, niso vrjeli. Mladostniki in otroci se bojijo, kaj se bo zgodilo (ne samo z njimi), če bodo svojo pokazali v javnosti.

Jeza tudi mnogokrat poraja občutke groze. Ker pa jeza, sovraštvo in strah nimajo izhoda navzen, to povzroči depresijo, glavobole, bruhanje, samomorilne poskuse, pobege od doma, samopoškodbe,...

2.12. OBČUTJA DRUGAČNOSTI

Žrtvam spolne zlorabe se zdi, da so drugačne od ostalih ljudi, zato se mnogokrat zaprejo vase in osamijo. Mislijo, da so edini, ki se jim je to zgodilo, počuti se »umazanega«, brez vrednosti, okuženega oziroma zaznamovanega. Zaradi straha, da vsi vedo, kaj se z njimi dogaja, se zaprejo vase, prekinejo vsa prijateljstva,...

2.13. BREZ LASTNE VREDNOSTI ALI IZGUBA LASTNE VREDNOSTI

Žrtvam se zdi, da jih zaradi spolnih zlorab, ki so jih doživelo, ne bo imel nihče rad. Ta občutja prekrijejo vsa pozitivna mišljenja, ki jih žrtev ima o sebi. »Slika o sebi, ki si jo ustvari žrtev: Jaz sem nič! Sem brez vsake vrednosti, sem smet.« (Bain, Sanders, 1996, str.69). Vsaka žrtev je o sebi tudi povedala da sovraži svoje telo in sebe. Pogosto uporabljajo izraze: sem grda, debela, ostudna,...

2.14. ŽALOST IN OBUP

Tudi občutki žalosti so pogost spremljevalec mladostnikom ali otrokom, ki so doživeli spolni napad. Žrtve so velikokrat, ne da bi sploh vedele zakaj, žalostne, obupane in jokajo. Čutijo praznino, osamljenost, utrujenost, včasih se pa pojavijo tudi fizične bolezni. Žrtve mislijo, da so izgubile ljubezen, varnost pomembnih ljudi v njihovem življenju, zaupanje v odrasle izgine, žrtev izgubi pravico do otroštva. Vznemirjenje jim predstavlja vse, kar o tem preberejo, vidijo, slišijo.

ČE SE ZGODI POSILSTVO

Ker je posilstvo hudo dejanje, povzroči šok. Žrtev je zbegana, prestrašena, njena sposobnost razmišljanja in ukrepanja je zmanjšana. Ne glede na to, kakšna so občutja, morajo žrtve poklicati pomoč kot npr.

- Poklicati starše, prijatelje, poiskati telefonsko številko službe za pomoč ljudem v stiski,...
- Če ni nikogar v bližini, ki bi pomagal, je treba poklicati policijo,
- Policija lahko pomaga le ob čim več podatkih in informacijah,
- Čim manj časa mine med napadom in prijavo, več možnosti imajo, da ujamejo, storilca (potrebno je oditi takoj, žrtev se ne sme umivati ali preoblačiti),...
- Opraviti je treba zdravniški pregled, ki ga odredi policija (zdravnik bo povedal ali žrtev potrebuje zdravljenje, zdravila,...),
- Dogodek je potrebno čim bolj opisati, ne glede na to s kakšnimi besedami (prve besede, ki žrtvi padejo na pamet).

ZGODBA ŽRTVE SPOLNE ZLORABE

V knjigi *Ko pride na dan* sem našla veliko zgodb žrtev, ki so bile spolno zlorabljenje. Med njimi je bilo tudi nekaj dečkov. Vse zgodbe so se mi zdele nevrjetne in sem se težko odločila za eno. Odločila sem se za zgodbo dekleta, ki jo je zapustila družina ob spoznanju resnice, da je bila spolno zlorabljenka in ki so jo zaradi teh dogodkov čakali prav težki časi. »Janja (16 let); živela sem z mamo in očimom. Očim je bil zelo pozoren in nežen. Včasih se je bežno dotaknil intimnih delov mojega telesa. Rekel je, da ne dela nič, kar jaz nočem in da je to, kar počne v redu. Bila sem že toliko stara, da sem vedela, da ti dotiki niso samo slučajni in da tega ne bi smel početi. Hotela sem povedati mami, vendar si nisem upala. Očim je imel name velik vpliv. Vozil me je v šolo in iz šole domov. Ko smo se med odmorom igrali v parku za šolo, me je nadzoroval. Sprva mi je to godilo, bila sem v središču pozornosti in njegovo skrb sem si razlagala kot ljubezen. Počasi pa me je začela njegova pozornost motiti; čutila sem, da sem drugačna od sovrstnikov. Postajal je vedno bolj vsiljiv in nekega dne me je prisilil v spolni odnos. Nепrestano me je zalezoval. Ni mi dovolil, da bi šla zvečer ven s prijatelji. Govoril mi je, da sem njegovo dekle in da me ljubi. Sovražila sem to, kar je počel z menoj, obenem pa sem se počutila, kot da sem nekaj posebnega, kar drugi niso. Njegova naklonjenost je postala zelo očitna; opazila jo je tudi mama. Vse, kar sem storila, se mu je zdelo prav in v redu, pa čeprav so bile to neumnosti. Zagovarjal me je in ščitil. Mati se je začela do mene obnašati zadržano, postali sva si tuji. Velikokrat sem hotela povedati, kaj se dogaja, pa nisem zbrala toliko moči, da bi razkrila strašno resnico. Na TV sem videla oglas, kam lahko kličejo zlorabljeni otroci, vendar se nisem upala. Najbolj varno sem se počutila v šoli. Pogosto sem zvečer v postelji jokala. Zanosila sem. Očim mi je pomagal, da sem si izmislila dokaj verjetno štorijo o fantu, ki me je zapustil. Naredila sem splav. Počutila sem se odrevenelo, mrzlo, kot da v meni ni več življenja. Nekaj časa po splavu me je očim pustil pri miru, potem pa se je spet začelo. Ker nisem mogla več prenesti vsega tega, kar se je dogajalo z menoj, sem nekajkrat zbežala od doma. Prijateljici sem zaupala, kaj se dogaja, in ona je odšla z menoj na policijo. Zame je potem nastopil pošasten čas. Namestili so me v zavetišče, začela so se zaslišanja. Očim je vse zanikal. O, kako sem ga sovražila! Najprej me je izkoristil, potem pa me je zavrzel kot smet. Brat in sestra sta me obtožila, da sem razbila družino. Brat mi je rekel, da si želi, da bi bila mrtva. Mama ni hotela govoriti z menoj, ignorirala me je, kot da me ni. Hotela sem umreti. Sedaj živim v zavodu in mi je lepo. Počutim se veliko boljše, redno hodim k terapevtu in strahovi in občutja krivde se zmanjšujejo. Zloraba je v meni pustila globoke sledi. Na pretekle dogodke gledam z drugega zornega kota in se trudim zaceliti rane, pri tem mi pomagajo tuji ljudje, žal ne moji najbližji.« (Bain, Sanders, 1996, str. 37-39)

NASILJE NAD ŽENSKAMI

Danes nasilje za nas ni nič nenavadnega. Nasilje je prisotno povsod okrog nas, predvsem lahko vidimo nasilje na televizijah, ki je prisoten več ali manj v vseh filmih in nanizankah. Je najpogostejše sredstvo za reševanje sporov, kar pa je najpogostejši vzorec vedenja v družinskem okolju, pri vzgoji otrok ter pri odnosu do žensk. V takšnem primeru govorimo o kaznivem dejanju grdega ravnanja, nasilništva, ogrožanja varnosti in tudi spolnih zlorab. V nekaterih kulturah še danes velja očetovo pravo nad lastništvom žene (telesa in duha) kot tudi otrok. Tako je lahko moški ženo mučil, pretepal ali celo ubil.«Ženske - žrtve partnerjevega nasilja, ki iz različnih razlogov vztrajajo v zvezi z nasilnežem, poskušajo opravičiti njegovo obnašanje s tem, da iščejo vzrok za njegovo agresijo v svojem ravnanju. Dostikrat moževemu nasilnemu vedenju sledita faza njegovega opravičevanja in

obdobje relativnega miru. Družinski člani, zlasti partnerka, sprejmejo opravičilo in v navidezni harmoniji živijo do ponovnega izbruha agresije.« (Dosje:Nasilje nad ženskami, 1999, str. 63). Krivdo za doživeto nasilje pa žrtvi mnogokrat prepisuje tudi okolica (družina, znanci, prijatelji,...). Tudi za otroke je nasilje ogrožujoče (čeprav niso oni žrtve nasilja) in postanejo žrtev nasilja, samo ob tem, če so zraven kako se starša prepirata. Kasneje tudi sami postanejo prestopniki nasilja. Novejše tuje raziskave pa kažejo, da je v povprečju ena od šestih žensk spolno nadlegovana na svojem delovnem mestu, kar pomeni da je tudi nadlegovanje na delovnih mestih vse pogostejše.

2.15. NASILJE MED MLADOSTNIKI

Nasilje pa ni prisotno samo v družinah, ampak skoraj vsepovsod, kjer so otroci in mladi. Res je, da se mladi učijo vsega tega doma, od staršev in s filmov, ki imajo skoraj vsi že takšno vsebino. Če bi odšli v šolo, bi lahko vsak dan slišali zgodbe učiteljev in učencev. Velikokrat sem že slišala da so učenci nižjih razredov v osnovni šoli grozili učiteljem in svojim sošolcem. Vzorci obnašanja so prirojeni in hkrati vsebujejo pridobljene izkušnje svojega rodu. Mnogokrat nasilje izvira tudi zaradi kulture oziroma religije (marsikje dečke pri določeni starosti začnejo učiti uporabljanje orožja,...). nam najbolj znani primer so muslimani. Kjer ni nujno potrebno krvavo nasilje, je pa boj ritualiziran in samo simbolična predstava. V grobem gospodarskem ozračju se takšna znamenja kažejo v kulturi nogometa. Velikokrat pa je vzrok za nasilje med mladostniki slaba družba, nezaposlenost, droge,...Trenutno najbolj aktualen dogodek je bil napad mladostnika z nožem pred diskoteko Yucatan.

2.16. ZGLED V DRUŽINI

Mladi kriminalci prihajajo iz uničenih družin (to velja za splošno pravilo), kar pa kriminalisti močno zanikajo in se ne strinjajo s to izjavo. Največkrat vpliva na nasilje mladostnikov ločitev staršev, brezposelnost v družini, premalo posvečanja staršev do otrok. Starši v današnjem svetu skoraj ne najdejo več časa za svoje otroke (da bi se z njimi pogovarjali, igrali, jim pomagali,...). Ker so starši preobremenjeni ne morejo dajati svojim otrokom določene smernice za življenje brez nasilja. Ko pridejo otroci domov iz šole, staršev ponavadi še ni doma in gledajo televizijo (kjer pa drugega kot nasilja in sovraštva sploh več ne vidimo). Za to da otroci gledajo preveč televizije, ni kriva ona sama, ampak starši, ki to dopuščajo. Tudi, če gledajo risanke so te polne nasilja in pretepanja, kar pa otroke samo vzpodbuja k še večji agresiji. Mlada generacija je vzgojena in oblikovana pod pritiskom družbe. Mnoge otroke pa k nasilju napeljuje tudi glasba, saj v marsikateri pesmi slišimo temo o nasilju (vedno več jih je) in vedno manj o ljubezni. Otrokom so tudi zanimivi teroristični napidi, ki jih je v zadnjih letih vedno več. Nasilje je tudi odvisno od meja, ki mu jih postavijo starši (če bo otrok smel delati vse, kar se mu bo zljubilo in bo lahko postopal naokoli kdaj se mu bo zljubilo, ima več možnosti, da zabrede v slabo družbo in s tem postane nasilen). Starši takšnim otrokom ne pomagajo pravočasno, saj se jim velikokrat zdi to neumnost ali pa sploh ne opazijo. Dokazano je tudi, da so otroci, ki so razvajeni bolj nasilni saj jim materialne dobrine ne morajo nadomestiti starševske ljubezni, zato se začnejo otroci umikati v svet televizije, slabe družbe,...

2.17. ODRASLI

Odrasli so glavni provokatorji. Starši dajejo slab zgled, ko povelečujejo in izvajajo nasilje. So nosilci spolnih zlorab, brutalnosti, terorja v lastni družini in pornografije. Ignorirajo odgovornost, ki jo imajo do potomcev, bolj jih skrbi pravilna vzgoja živali kot otrok, odpravljajo rituale, vrednote in družinske vezi, v slovar tujk pa vpisujejo nove pojme, ki so jim tuji (odgovornost, etika, morala, krepost, ljubezen do bližnjega, sosedksa pomoč, žrtvovanje, nesebičnost, razumevanje, strpnost, razum, sočutje,...). osnovno načelo staršem: » Nenasilje in krepost kot zgled.«(Erb,Otroci in nasilje, 1997, str. 92) takšna miselnost ne obnese samo pri vzgoji otrok, ampak povsod v življenju. Če bi vsak starš imel to misel oziroma načelo v mislih, danes tudi ne bi bilo toliko nasilja kot ga je. Starši morajo biti do svojega otroka odkriti, pošteni,...seznaniti ga morajo z nevarnimi oblikami agresije, da ne bo nepripravljen, ko se bo srečal s tujo agresivnostjo, gledanje televizije je potrebno skrbiti na čim manj, pogovarjati se morajo z otrokom, če je otrok vpleten v nasilje je potrebno odreagirati mirno in v takšnem trenutku mu je potrebno pomagati in ne izogniti odgovornosti.

VRSTE NASILJA

V našem novem Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 63/94, 70/94 - popravek, in 23/99) so inkriminirane različne oblike nasilja nad ženskami, kazniva dejanja iz tega področja pa zajemajo kazniva dejanja zoper življenje in telo, človečnost in mednarodno pravo, spolno nedotakljivost, zakonsko zvezo, in druge. Naj tudi naštejemo nekaj najpogostejših oblik nasilja nad ženskami, kot najhujšimi oblikami kaznivih dejanj: umor, uboj na mah, lahka telesna poškodba, posebno huda telesna poškodba, ogrožanje z nevarnim orodjem pri pretepu, posilstvo, zvodništvo,... Tudi mi poznamo kar nekaj primerov, ki so se v zadnjih letih zgodili v Sloveniji in so se končali s smrtnimi žrtvami. Predvsem so bili morilci oziroma napadalci partnerji. Nam najbolj znan primer v zadnjem času pa je umor matere, ki jo je ubil sin.

- Posilstvo: »V Kanadi 4 ženske od 10 (39%) prijavijo spolni napad. 1 od 4 žensk v Veliki Britaniji je doživela posilstvo ali poskus posilstva. Napadalci so največkrat možje in partenrji; v teh primerih se posilstvo pogosto ponavlja.« (Dosje:Nasilje nad ženskami. 1999, str. 62)
- Spolno nadlegovanje: Pri vseh kaznivih dejanjih zoper spolno nedotakljivost je v primerih, ko gre za mladoletno ali polnoletno žrtev, potrebno dokazovati prisilo ali grožnjo.

VZROKI ZA NASILJE

Za vzrok nasilja v družini ima večina zlorabo alkohola, droge, nezaposlenost, revščino, izključenost iz družbe in nizko raven izobrazbe. Veliko ljudi je tudi izjavilo, da gre iskati izvor tega nasilja v načinu delitve moči med spoloma in moški pogled na ženske. Pozornost pa vzbuja podatek iz raziskave da 46% Evropejk in Evropejcev meni, da je vzrok za nasilje izzivalno vedenje žensk.

OBLIKE BOJA PROTI NASILJU NAD ŽENSKAMI V DRUŽINI

Poznamo več oblik boja proti nasilju nad ženskami:

- Kaznovanje kršiteljev

- Obojestransko spoštovanje
- Svetovalne telefonske linije
- Strožja zakonodaja
- Akcije informiranja
- Izobraževanje policije o pravicah žensk
- Varne hiše,...

KAJ TI JE DEKLICA?

To je en najpomembnejših tovrstnih projektov v Sloveniji, nastal je v maju in juniju leta 1999 (16. november 1999 - 15. december 1999). To leto je še posebej pomembno za boj proti nasilju nad ženskami, saj je obdobje od 8.marca 1999 do 8.marca 2002 Evropski parlament določil za leto evropske kampanje proti nasilju nad ženskami!!!! »Eden ciljev kampanje, ki se je želimo pridružiti tudi v Sloveniji, je osveščanje javnosti o problemu nasilja nad ženskami in otroki. Ker letos mineva tudi 10 let od ustanovitve Društva SOS telefon, ki pomeni pomembno prelomnico v delu na tem področju v Sloveniji, želimo v prispevku k evropski kampanji poudariti pomen sodelovanja različnih skupin, organizacij in institucij v preprečevanju nasilja nad ženskami in otroki. Zato je v načrtu skupna akcija nevladnih organizacij, vlade in parlamenta, ki bo javnost opozorila na različne vidike nasilja.« (Dosje:Nasilje nad ženskami, 1999, str. 120)!!!!1

Vsebina samega projekta je razsežnost in pojavne oblike nasilja nad ženskami; razvoj in dejavnost zatočišč, individualnega in telefonskega svetovanja, skupin za samopomoč; usposabljanje in izobraževanje za delo z žrtvami nasilja; delo z nasilneži in prepoznavanje njihove osebnosti; inkriminacija in sankcioniranje nasilja nad ženskami; priporočila evropskih konferenc; spodbujanje razvoja lokalnih nevladnih organizacij za pomoč ženskam, ki doživljajo nasilje; sodelovanje državnih ustanov in nevladnih organizacij.

INTERVJU S PSIHOLOGOM

Ker me je zanimalo tudi mnenje strokovnjaka, sem obiskala psihologa v zdravstvenem domu Adolfa Drolca na Vošnjakovi ulici 2-4. Ker je psiholog moškega spola, se ne ukvarja toliko s spolnimi zlorabami, saj so žrtve največkrat dekleta, ki pa zaradi strahu pred moškimi, ne želijo obiskovati moškega.

1. Koliko spolnih zlorab ste obravnavali?
V zdravstvenem domu Adolfa Drolca smo leta 2003 imeli od 1862 mladostnikov obravnavanih, samo 0,8% spolnih zlorab.
2. V katerih letih so najpogosteje zlorabljeni otroci?Starostnih omejitev pri spolnih zlorabah ni. Lahko se zgodi dojenčku in traja že od takrat dalje. Največ jih je okoli 10 leta.
3. Kdo je najpogostejši storilec?
Največkrat je to očim. Velikokrat so tudi očetje, dedki, strici ali pa samo kakšni znanci staršev.
4. Kakšni so pravzaprav razlogi za spolno zlorabo?

Storilci, ki spolno občujejo z otroki oziroma mladostniki, so največkrat bili sami spolno zlorabljeni v otroštvu in tako želijo svojo jezo, občutek sramu, krivde,... prenesti na žrtev, ki je manj močna in bolj ranljiva.

5. Kako lahko nekateri otroci skrivajo takšno skrivnost tako dolgo časa?
Ponavadi je to iz dveh razlogov. Prvi je ta, da se bojijo groženj, drugi pa je ta, da imajo prevelik občutek sramu in krivde in se bojijo, kako bo prenesla okolica. Veliko lažje povedo žrtve, ki so bile posiljene, saj je pri posilstvu storilec neznan in se ne bojijo, da bi uničil družino.
6. Se grožnje napadalcev velikokrat uresničijo?
Ne. Zanimivo je, da ob razkritju napadalca, velikokrat naredijo samomore. Saj ne bi prenesli zavračanja družbe, obtožb in soočenja s svojim dejanjem.
7. Kako se lahko zavarujejo pred spolnimi zlorabami, ki so ponavljajoče?
Takšne osebe morajo biti v dobrem odnosu z odraslo osebo. Mnogokrat pa je to nemogoče, saj jim te osebe (ponavadi so to matere) ne verjamejo.
8. Kaj naredijo matere, ki so v takšni situaciji?
Še posebej materam je zelo težko, saj jo vsi obtožujejo in krivijo za spolno zlorabo (kako je lahko to pustila, kako ni videla, kaj se je dogajalo, lahko bi preprečila,...). Če pa matere ne verjamejo, kaj se je zgodilo pa ji poskuša pojasniti socialni delavec, policisti in navsezadnje tudi psihologi.
9. Kakšni so znaki žrtve, ki je bila spolno zlorabljena?
Tipičnih znakov ni. Največkrat pa zaznavajo bolečine v trebuhu, močenje postelj, blatenje (pri dečkih), telesne težave, krvavljenje iz nožnice, pomisleki na samomor,...
10. Kako se zdravi spolna zloraba?
Spolna zloraba se zdravi s pogovorom. Lahko se pa zdravi tudi več let, saj so žrtve preveč prizadete. Posledice spolnih napadov lahko trajajo manj časa, lahko pa ostanejo za vedno (npr. boji se teme in spi pri svetlobi, boji se navezovati stike z moškimi ali se boji z njimi samo pogovarjati,...).
11. Kakšni so glavni vzroki za nasilje?
Ponavadi je to alkohol (ni pa vedno, lahko, da ga sploh ni), kakršnekoli druge motnje v družini,... Velikokrat so pa fizične zlorabe povezane s spolno zlorabo.
12. Razdvojena osebnost obstaja?
Seveda obstaja, ampak v Evropi je ne zaznavamo toliko (ni ravno dosti primerov), kot v Ameriki (je je več).
13. Kaj pa pravzaprav pomeni razdvojena osebnost?
Razdvojena osebnost je multipla osebnost, kar pomeni, da je v eni osebi več osebnosti, za katere pa mi ne vemo (niti sama se je ne zaveda). Te druge osebnosti, lahko prevzamejo popolno oblast nad osebo in se ona tega ne zave.

14. Lahko razdvojena osebnost nastane tudi zaradi spolne zlorabe?

Najpogostejši vzrok multiple osebnosti je prav spolna zloraba. Nastane pa zato, ker se žrtev, ki je bila spolno zlorabljena zapre vase in pozabi kaj se ji je zgodilo. Razdvojeno osebnost se zdravi dalj časa (več let), saj se moramo ostalih osebnosti znebiti. Zdravi se s tabletami, terapijami in hipnozo.

ZAKLJUČEK

Ko sem pisala seminarsko nalogo, sem se zavedla s kakšnimi težavami se seznanjo žrtve spolnih zlorab in nasilja. Seznanila sem se s tem problemom in sem mnenja, da se v Sloveniji še vedno ne govori dovolj o spolnih zlorabah, ki pa mislim, da jih ni ravno malo, zdi se mi, da se tudi o nasilju oziroma fizičnih zlorabah govori premalo. Fizičnih zlorab je mnogo več (na vsaki šoli, na cestah,...) in je treba ustaviti nasilje. Svet stoji na mladih in če ne bomo mi izboljšali dogodkov jih ne bo nihče in bo samo še slabše. Najbolj znan projekt Kaj ti je deklica? žal poteka samo dva meseca, ko slavijo obletnico. Ljudje se sploh ne zavedamo, kako trpijo žrtve, ki se bojijo povedati javnosti, kaj se z njimi dogaja. Ženske se predvsem bojijo ločitve od partnerja, ki jih pretepa in si raje zmišljujejo izgovore kaj se je z njimi zgodilo. Straši, ki ne vzgajajo pravilno svojih otrok iz njih naredijo prave mlade nasilneže. Res je, da imajo starši službe in se vračajo domov še le ob večerih. Od nekdanj me te teme že zelo zanimajo in sem videla veliko filmov ter prebrala veliko knjig (Nož v škornju, Otrok brez imena,...). nekatera nasilstva se tudi dogajajo zaradi vere, kjer moški mislijo, da so ženske njihove lutke. Tudi na to temo smo lahko prebrali knjigo(Not whitout my daughter oz. Ne brez moje hčere) in videli istoimenski film. Tudi, ko sem prebiral zgodbe v knjigi Ko pride na dan, si nisem znala predstavljati, da se lahko to resnično dogaja, da lahko starš, kateremu bi otrok moral pomeniti vse, spolno zlorabi svojega otroka, je nekaj groznega, kar se lahko sploh zgodi. Ne znam si predstavljati, da obstaja takšna krutost do soljudi.

LITERATURA:

- Frei Karin; Spolna zloraba: z odkrito besedo do varnosti, Ljubljana: Kres, 1996.
Bain O., Sanders M.; Ko pride na dan, Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše, Ljubljana, Co Libri, 1996
Bluestein Jane; Kako otroku postaviti meje, Inštitut za razvijanje osebne kakovosti; Ljubljana, 1998
Erb Helmut H.; Otroci in nasilje; Ljubljana: Kres, 1997
Voigt C., Nož v škornju, Ljubljana, Mladinska knjiga, 1997
Dosje: Nasilje nad ženskami, Urad vlade Republike Slovenije za žensko politiko, Ljubljana, 1999
<http://vito.owca.info/si/statistika/kriminal/pps/9>
<http://www.uem-rs.si/slo/deklica/nacrt.html>
<http://www.uem-rs.si/slo/statistika/nasilje.html>

PRILOGA

2.18. KAZNIVA DEJANJA ZOPER ŽIVLJENJE IN TELO IN DELEŽ ŽENSK, ŽRTEV TEH DEJANJ 1996 - 2000

Kazniva dejanja	1996			1997			1998			1999			2000		
	Vsa	Št žensk	% žensk	Vsa	Št žensk	% žensk	Vsa	Št žensk	% žensk	Vsa	Št žensk	% žensk	Vsa	Št žensk	% žensk
Umor	99	39	39,4	78	21	26,9	61	15	24,6	62	15	21,2	72	24	33,0
Posebno huda telesna poškodba	27	5	18,5	20	3	15,0	12	2	16,6	22	7	31,8	21	2	9,5
Huda telesna poškodba	402	76	18,9	406	76	18,7	378	61	16,1	344	62	18,0	410	73	17,8
Lahka telesna poškodba	979	211	21,5	1024	219	21,4	1154	272	23,6	1222	257	21,1	1445	333	23,0
Ogrožanje z nevarnim orodjem pri pretepu ali prepiru	348	77	22,1	347	78	22,5	407	73	17,9	378	73	19,3	312	76	24,3

Vir: Podatki MNZ - Policije /13.3.2001/

2.19. NEKATERA KAZNIVA DEJANJA ZOPER SPOLNO NEDOTAKLJIVOST IN DELEŽ ŽENSK, ŽRTEV TEH DEJANJ V LETIH 1996 do 2000

Kaznivo dejanje	1996			1997			1998			1999			2000		
	Vsa	Št žensk	% žensk	Vsa	Št žensk	% žensk	Vsa	Št žensk	% žensk	Vsa	Št žensk	% žensk	Vsa	Št žensk	% žensk
Posilstvo	67	67	100,0	70	68	97,1	88	86	97,7	65	63	96,9	82	82	100,0
Spolno nasilje	23	21	91,3	32	30	93,7	75	73	97,3	71	69	97,2	66	65	98,4
Kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja	10	8	80,0	15	12	80,0	21	21	100,0	14	11	78,5	20	20	100,0
Zvodništvo	10	-	-	4	-	-	3	-	-	2	-	-	1	-	-
Posredovanje pri prostituciji	29	-	-	22	-	-	22	-	-	20	-	-	10	-	-

Vir: Podatki MNZ - Policije /13.3.2001/

2.20. KAZNIVO DEJANJE NASILNIŠTVA IN DELEŽ ŽENSK, ŽRTEV TEH DEJANJ V LETIH 1996 do 2000

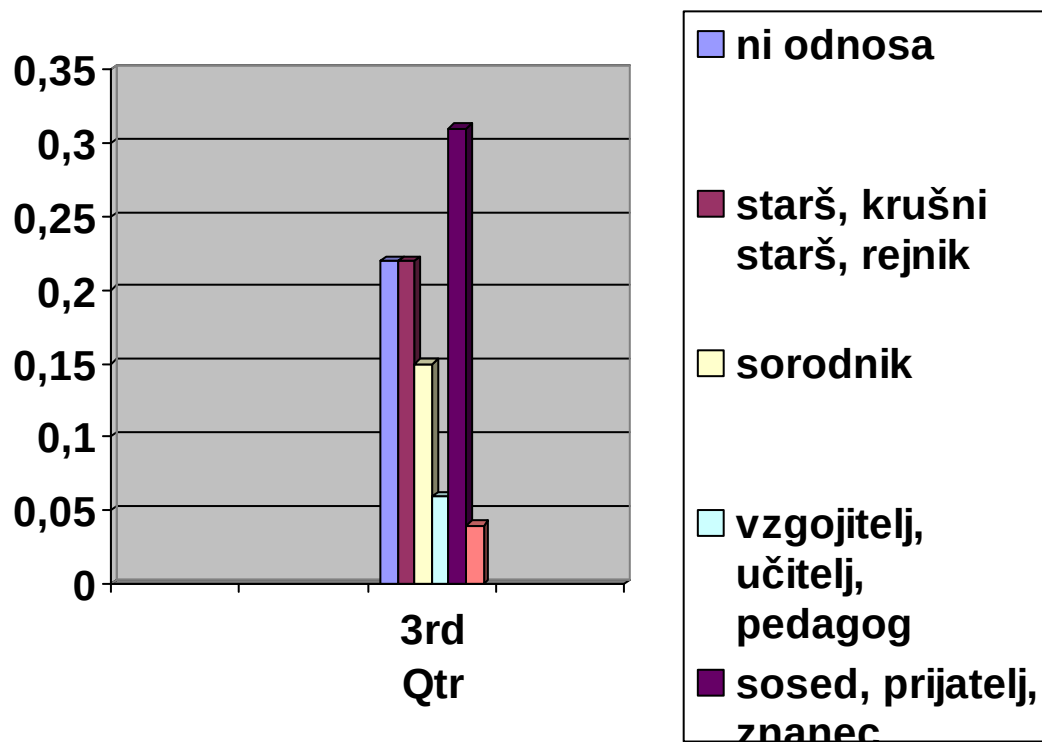
Kaznivo dejanje	1996			1997			1998			1999			2000		
	Vsa	Št žensk	% žensk	Vsa	Št žensk	% žensk	Vsa	Št žensk	% žensk	Vsa	Št žensk	% žensk	Vsa	Št žensk	% žensk
Nasilništvo	115	38	33,0	100	96	96,0	123	37	30,0	198	89	44,9	280	228	81,4

Vir: Podatki MNZ - Policije /13.3.2001/

2.21. USTANOVE IN TELEFONSKE ŠTEVILKE, KAMOR SE LAHKO OBRNEJO ŽRTVE SPOLNIH ZLORAB ALI KAKRŠNEKOLI ZLORABE

SEDEŽ	NASLOV	TELEFON	URNIK
Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Ptuj, Velenje, Novo Mesto, Radovljica, Škofja Loka, Ajdovščina, Tolmin, Idrija, Koper, Ravne na Koroškem	Nacionalna mreža TOM-a, ZPMS, Miklošičeva 16/II, 1000 Ljubljana	080-1234	vsak dan od 12.00 do 20.00
Maribor	TIN (telefon, informacija, nasvet), Razlagova 16, 2000 Maribor	062/27-057	vsak dan 18.00 do 22.00
Maribor	Svetovalnica Karitas	062/222-697	vsak četrtek od 9.00 do 19.00 in vsak petek od 10.00 do 12.00

2.22. ODNOS MED ŽRTVIJO IN STORILCEM

2.23. ŽRTVE KAZNIVIH DEJANJ

